

przyroda **polska**

przyroda
polska

[STRONA GŁÓWNA](#)

[ZIELONY LIŚĆ](#)

[KRÓTKO](#)

[LAUREACI KONKURSU
HAWLETT - PACKARD](#)

[LAS](#)

**NUMER
LIPCOWY
NR 7/ 2004**

Czasopismo zalecane dla szkół przez
Ministerstwo Edukacji Narodowej

W NUMERZE:

**BIULETYN
EKO - EDUKACYJNY**

**FESTYN NA POLACH
MOKOTOWSKICH - 80 LAT
LASÓW PAŃSTWOWYCH**

Jerzy Bujno
**URUCHOMIONO
ELEKTROWNIĘ W
OŁOWNIKU**

Walentyna Rakiel Czarnecka
**ZIEŁONE PŁUCA POLSKI
NAGRODY DLA
NAJLEPSZYCH**

Wojciech Radecki
**ROZWAŻANIA NAD PRAWEM
OCHRONY PRZYRODY (cz. 4)**

Maciej Zdzienicki
**PUSZCZA ZA ROGATKAMI
WARSZAWY**

Grzegorz Bobrowicz
ŁĘGI ODRZAŃSKIE

Łukasz Łukasik
DWIE PERKOZIE RODZINY

Włodzimierz Stachoń
**LIPCOWE PODGLĄDANIE
PRZYRODY**

Marcin Sielezniew
DESZCZ Z PIANY

Przemysław Miller
CZYSTOŚĆ JEZIOR W POLSCE

Przemysław Miller
**PROPOZYCJE WAKACYJNE -
SUWALSZCZYŻNA**

Prenumerata

Stopka Redakcyjna

Archiwum

Uruchomiono elektrownię w Ołowniku

29 maja 2004 r. w Ołowniku gm. Budry, w powiecie węgorzewskim w woj. warmińsko-mazurskim oficjalnie uruchomiono małą elektrownię wodną.

Właściciel Jerzy Marszałek na stałe mieszka w Norwegii. Budowa rozpoczęła się dwa lata temu i kosztowała około 3 mln. zł. Została sfinansowana kredytami z norweskich banków, zaciągniętymi przez właściciela oraz w części ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Oficjalnego otwarcia dokonał ambasador Królestwa Norwegii w Polsce Sten Lundbo w towarzystwie władz Gminy Budry oraz samorządowców powiatu węgorzewskiego.

Położenie elektrowni: Ołownik leży w północnej części gminy Budry nad rzeką Węgorapą, która wypływa z systematu Wielkich Jezior Mazurskich tuż przy granicy z Obwodem Kaliningradzkim. Liczy ok. 200 mieszkańców. Mieszkańcy to w większości byli pracownicy PGR, obecnie najczęściej bezrobotni.

W latach 20. ub. wieku na rzece Węgorapie Niemcy zbudowali niewielki jaz piętrzący i uruchomili elektrownię wodną. Po II wojnie światowej elektrownię uruchamiał Pan Feliks Jancewicz, który w 1945 r. z III Frontem Białoruskim zdobywał Królewiec. W Ołowniku w pobliżu elektrowni budował przeprawę dla czołgów. Do Ołownika wrócił w 1947 r. i pozostał do dziś. Elektrownia funkcjonowała do połowy lat 70., później została zdewastowana.

Pozwolenie wodnoprawne na korzystanie z wód do celów energetycznych i budowę trwałej elektrowni wodnej Pan Jerzy Marszałek uzyskał w sierpniu 2002 r. i natychmiast rozpoczął realizację przedsięwzięcia.

Woda została spiętrzona na wysokość 5 m przy zachowaniu przepływu nienaruszalnego 0,4 m³/s. Pobór wody na turbiny do 12 m³/s. Docelowo elektrownia wyposażona będzie w dwie turbiny Kaplana (obecnie zainstalowano jedną, druga rozpocznie pracę w sierpniu br.) o następujących parametrach:

- średnica wirnika D=1100 mm,
- maksymalny przepływ 6,0 m³/s
- moc turbin 2x 200kW.

Do budowy elektrowni zostało zatrudnionych ponad 10 firm i około 150 osób. Część pochodziła z okolicznych miejscowości. Zużyto 1000 ton betonu i ponad 120 ton stali.

W wyniku piętrzenia powstał zalew o pow. 12 ha sięgający około 4 km w górę rzeki.

Wymogi ochrony ichtiofauny rzeki Węgorapy zagwarantowano poprzez wyposażenie elektrowni w specjalnie zaprojektowaną przepławkę dla ryb. Właściciel elektrowni został ponadto zobowiązany do partycypowania w kosztach corocznych zarybień rzeki.

Nowoczesny obiekt w zasadzie nie wymaga obsługi operatora. Pracą turbin steruje komputer. Porządek i opiekę nad obiektem sprawowała będzie jedna osoba. Wytwarzany prąd elektryczny wysyłany jest do Krajowej Sieci Energetycznej.

W trakcie budowy inwestor musiał pokonać liczne przeszkody. Lokalizacja wzbudziła protesty wędkarzy miejscowego Koła PZW. Rozpoczęta budowa została przerwana na ponad 4 miesiące. Powodem protestów miała być rzekoma niezgodność inwestycji (istniejącej od początków ubiegłego stulecia) z planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Budry. Wydane pozwolenia zostały sprawdzone przez organy nadzoru, które nie stwierdziły nieprawidłowości.

Niewątpliwie powstanie elektrowni w Ołowniku uatrakcyjni okoliczne tereny ze względu na powstały zalew. W sąsiedztwie ma w przyszłości powstać obiekt hotelarsko-gastronomiczny.

Jerzy Bujno
naczelnik Wydziału OŚGWiR
Starostwa Powiatowego w Giżycku

